

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΛΗΞΗ 8^{ης} ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΛΑΚΩΤΩΝ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Αρχαιοτήτων, ανακοινώνει τη λήξη της 8^{ης} ανασκαφικής περιόδου στη θέση *Καταλύματα των Πλακωτών Ακρωτηρίου*. Η ανασκαφή εκτελείται κάτω από τη διεύθυνση της Αρχαιολογικής Λειτουργού Α', Δρ. Ελένης Προκοπίου.

Σε αυτήν συμμετείχαν εθελοντικά μεταπτυχιακοί αρχαιολόγοι Κύπριοι (οι κ. κ. Ντόρια Νικολάου, Παναγίδης Παναγιώτης και Παπαντωνίου Μαρία) και ξένοι (οι κ.κ. S.J Boughton, A. Blanks, G. Lantz, S. Dalton, L. Intelmann), μέσα από το Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό πρόγραμμα Leonardo da Vinci: *Graduate European Archaeological Skills Exchange (GrEASE)*. Η ανασκαφή τυγχάνει επίσης της υποστήριξης συνεργείου συντήρησης ψηφιδωτών υπό την εποπτεία του δρος. Ελευθέριου Χαραλάμπους, ενώ τα σχέδια γίνονται υπό την καθοδήγηση της Τεχνικού Α' κ. Τσιάμπερλαιν Μαίρης. Στην ανασκαφική διαδικασία συμμετέχουν επίσης, μέσα από πρόγραμμα θεραπευτικής υποστήριξης, βετεράνοι του βρετανικού στρατού, ενώ έχει λειτουργήσει παράλληλα και ως χώρος εκπαιδευτικού προγράμματος για παιδιά δημοτικού σχολείου.

Τα ερείπια της θέσης *Καταλύματα των Πλακωτών* εκτείνονται σε σχήμα Π, γύρω από μία φυσική λεκάνη του δάσους Ακρωτηρίου, και η ανασκαφή, η οποία ξεκίνησε το 2007, εξελίσσεται στη νότια πτέρυγα του συγκροτήματος αυτού, η οποία συμπεριλαμβάνει ένα σύμπλεγμα από δύο ναούς (Οικοδομήματα Α' και Β'), εκατέρωθεν περίστυλου αιθρίου, με χώρους εγκατάστασης στα νότια και στα ανατολικά και εργαστήρια στα βόρεια. Ανοίγματα υπάρχουν σε όλες τις γωνίες του αιθρίου, εκ των οποίων τα μεν νότια επικοινωνούν με προσκτίσματα στο εσωτερικό, ενώ τα βόρεια με τις πλευρές ενός μεγάλου αίθριου χώρου, γύρω από τον οποίον αναπτύσσονται οι τρεις πτέρυγες του συνόλου του συγκροτήματος .

Η ανασκαφή τα δύο τελευταία χρόνια (2013-2014) έχει επικεντρωθεί στη διερεύνηση του Οικοδομήματος Β'. Έχει ήδη ολοκληρωθεί η αποκάλυψη εξάστυλου προπύλου, σε επαφή με την ανατολική στοά του αιθρίου της πτέρυγας και το δυτικότερο τμήμα του οικοδομήματος, το οποίο έχει συνολικό πλάτος 20μ. και διαχωρίζεται σε τρία κλίτη. Το συνολικό μήκος του ναού, συμπεριλαμβανομένου και του προπύλου, εκτιμάται ότι ξεπερνά τα 47 μέτρα. Σε αντίθεση με το Οικοδόμημα Α' (μία τρίκλιτη βασιλική με εγκάρσιο κλίτος), το οποίο διέσωζε σε πολύ καλή

κατάσταση ψηφιδωτό επιδαπέδιο διάκοσμο σε όλη του την έκταση, στον νέο αυτόν ναό η ψηφιδωτή επιδαπέδια διακόσμηση κάλυπτε μόνο το κεντρικό και το νότιο κλίτος, και δεν έχει διασωθεί παρά μόνο αποσπασματικά. Το βόρειο κλίτος φέρει δάπεδο από κυπριακό γυψομάρμαρο.

Οι ψηφιδωτοί τάπητες που έχουν διασωθεί στο κεντρικό κλίτος είναι διατεταγμένοι σε τρεις ζώνες, εκ των οποίων η κεντρική είναι στενότερη και υποδηλώνει έναν αξονικό διάδρομο. Σε αυτόν τον διάδρομο αποκαλύφθηκε σημαντική επιγραφή σε μέταλλο, η οποία παραπέμπει σε ύμνους της Θείας Λειτουργίας, οι οποίοι σε νεώτερα κείμενα αντιστοιχούν με τα αντίφωνα της μικρής Εισόδου, κατά την εορτή των Εισοδίων της Θεοτόκου.

Ανάμεσα στα ευρήματα συγκαταλέγονται πολυάριθμα θραύσματα από μαρμάρια αρχιτεκτονικά μέλη (κίονες, κορινθιακά κιονόκρανα), αλλά και ασβεστολιθικά, κυρίως θραύσματα από επιστρώσεις οριζόντιου επιστυλίου από το οποίο βρέθηκαν αρκετά ακέραια μέλη, διακοσμημένα με ανάγλυφα φύλλα άκανθα, θραύσματα από διάτρητα μεσοκίονια διαφράγματα, ή διαφράγματα παραθύρων, τράπεζες από εισηγμένα πολυτελή μάρμαρα, νομίσματα, και ένας σημαντικά μεγάλος αριθμός από μικρές πολύχρωμες και επίχρυσες ψηφίδες, ο οποίος υποδεικνύει ότι σημαντική έκταση της επιφάνειας των τοίχων του νέου οικοδομήματος ήταν διακοσμημένη με εντοίχιο ψηφιδωτό διάκοσμο.

Τα δύο εκκλησιαστικά αυτά οικοδομήματα, η διάταξη, οι μέχρι σήμερα επιγραφές, αλλά και τα ευρήματα συνθέτουν ένα σύνολο/σύμπλεγμα ιδιαίτερα σημαντικό όχι μόνο για την ιστορία και την αρχαιολογία της νήσου, αλλά και για την μελέτη των διεργασιών μετεξέλιξης της λειτουργικής τάξης κατά τον 7^ο αιώνα.

Ακρωτήρι-Καταλύματα των Πλακωτών (2014)